

Uchwała Nr 4200/V/56/2021

V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 19 kwietnia 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Będzina sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust.1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniem** opinię o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Będzina sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy formalno-prawnej i merytorycznej przedłożonych przez Prezydenta Miasta Będzina materiałów dotyczących wykonania budżetu miasta i stwierdził, co następuje:

1. W zakresie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu za 2020 rok ustalono, że nie wykazuje ono rozbieżności w stosunku do danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych, określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).
2. Sprawozdanie z wykonania budżetu jest kompletne, gdyż obejmuje informacje wymienione w art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), tj.:

a) wykonane dochody i wydatki w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, które ogółem wynoszą odpowiednio:

- dochody 292.317.101,96 zł, tj. 94,1% planu,

- wydatki 298.122.336,36 zł, tj. 94,5% planu;

b) zmiany w planie wydatków, dokonanych w ciągu roku, na realizację programów finansowanych przy udziale środków unijnych i innych zagranicznych nie podlegających zwrotowi;

c) stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich, w tym współfinansowanych ze środków, o których mowa w pkt b);

Sprawozdanie zawiera również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2020 roku pod względem finansowym i rzeczowym, z których wynika m.in., że wymóg określony w art. 242 ustawy o finansach publicznych został spełniony, gdyż wykonane dochody bieżące (276.387.986,80 zł) były wyższe od poniesionych wydatków bieżących (274.450.031,76 zł). Z przedłożonego sprawozdania obrazującego wykonanie poszczególnych dochodów wynika, że w związku z trwającą pandemią COVID-19, w budżecie Miasta wystąpił istotny ubytek w wykonanych dochodach jednostki, w rozumieniu art. 15zoa ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 z późn. zm.). Ubytek ten wyniósł 5.729.703,80 zł. Jednocześnie jednostka ponosiła wydatki, w tym bieżące, finansowane ze środków własnych, w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 a ich kwota wyniosła 1.022.303 zł.

Wynik budżetu za 2020 r. to deficyt w wysokości 5.805.234,40 zł przy planowanym deficycie w wysokości 4.893.837,70 zł.

V Skład Orzekający stwierdza, że faktycznie wykonany deficyt na koniec 2020 r. jest wyższy od zaplanowanego przez Radę Miejską Będzina w uchwale budżetowej, po zmianach, o 911.396,70 zł.

W przedłożonym sprawozdaniu wskazano, że powyższe wynikało z faktu wprowadzenia do budżetu po stronie dochodowej środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, przy jednoczesnym przekazaniu w\w środków na rachunek lokaty terminowej, z braku wykonania założonej kwoty dochodów w zakresie refundacji wydatków poniesionych na realizację zadań współfinansowanych środkami zewnętrznymi. a także braku wykonania dochodów w zakresie wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Skład zwraca uwagę, że zgodnie z uchwałą Nr XXVIII/209/2020 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 listopada 2020 r. (ostatnia uchwała, w której Rada Miejska Będzina decydowała o wysokości deficytu na 2020 r.) zaplanowano deficyt w wysokości 4.893.837,70,00 zł wskazując, że zostanie on sfinansowany przychodami pochodzącymi z zaciągniętego kredytu.

Prezydent Miasta Będzina jako organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego winien zatem w trakcie wykonywania budżetu roku 2020 działać w ramach określonych przez Radę ram dotyczących deficytu (zarówno co do jego wysokości jak i źródeł pokrycia). Dopuszczając do wykonania deficytu w wysokości przekraczającej ten poziom oraz decydując o nowych źródłach jego sfinansowania (wolnych środkach, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 911.396,70 zł) naruszył wyłączną kompetencję Rady Miejskiej Będzina, jako organu stanowiącego, do kształtowania budżetu miasta.

Zgodnie bowiem z art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych uchwała budżetowa określa kwotę planowanego deficytu wraz ze źródłami pokrycia deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Kompetencje do podejmowania uchwały budżetowej posiada wyłącznie rada gminy co wynika wprost z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2020 r. poz. 713). Do zadań prezydenta miasta należy jedynie wykonywanie budżetu w kształcie uchwalonym przez radę miejską (art. 247 ust. 1 ustawy o finansach publicznych), a nie samodzielne jego kreowanie. Odstępstwa od tej generalnej zasady ustawodawca zawarł w art. 257 i art. 258 ustawy o finansach publicznych, dopuszczając dokonywanie określonych tam zmian w zakresie planu dochodów lub wydatków. Żaden przepis nie daje zatem uprawnień prezydentowi do samodzielnego decydowania o zwiększeniu wysokości deficytu, a tym samym do dowolnego ustalania źródeł jego pokrycia. Ustalony przez radę gminy deficyt jest granicznym limitem, co oznacza, że nie może zostać przekroczony podczas wykonywania budżetu.

W ocenie Składu takie jak opisano powyżej działanie, naruszające wyłączną kompetencję organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, w tym przypadku Rady Miejskiej Będzina, jest nieprawidłowe i zasługuje na sformułowanie istotnego zastrzeżenia.

Skład zauważa ponadto, że na poziom wykonanego deficytu budżetu Miasta w 2020 r. miały wpływ środki otrzymane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 3.767.908 zł, które stanowiły dochód 2020 r., natomiast wydatki na zadania nimi finansowane zostaną poniesione w latach kolejnych. Gdyby Miasto w 2020 r. nie pozyskało tych środków wykonany deficyt budżetu Miasta byłby znacząco wyższy od faktycznie uzyskanego.

W 2020 r. Miasto zaciągnęło zobowiązania zwrotne w kwocie 14.500.000 zł, dokonano spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 7.318.788 zł. Na koniec 2020 r. Miasto posiadało dług w wysokości 79.250.000 zł, co stanowiło 27,11% wykonanych dochodów.

Na koniec 2020 roku została zachowana relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, co stanowi warunek konieczny do uchwalenia budżetu. Relacja powyższa po uwzględnieniu wyników wykonania budżetu 2020 roku ulega nieznacznej poprawie w kolejnych latach budżetowych.

Poza oceną Składu Orzekającego pozostaje przesłane wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Będzin sprawozdanie roczne z wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury za 2020 rok – z uwagi na treść art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę dokonane ustalenia – przedłożone sprawozdanie zaopiniowano jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca V Składu Orzekającego

Anna Baran